

lovens § 32 siger nemlig, at Antallet af Folkethingets Medlemmer omtrent skal være efter Forholdet som 1 til 16,000. Nu ligger det saavel i Ordene som ogsaa i Sagens Natur, at der her ikke kan være Tale om en streng Gjennemførelse af dette Forholdstal; men paa den anden Side er det klart, at naar en saadan Bestemmelse staaer i Grundloven, skal man bestrebe sig for at holde sig saa nær ved den deri opstillede Regel, som det vel er muligt. Jeg skal nu slet ikke indlade mig paa, hvad der for Dieblisset finder Sted; det skal jeg berøre senere; jeg vil blot tage Sagen i dens Almindelighed og skal da sige, at naar Grundloven har fastsat en saadan Bestemmelse, saa bør ogsaa Lovgivningen være ordnet saaledes, at man er nogenlunde sikker paa, at Bestemmelsen til enhver Tid bliver overholdt. Nu er det ikke helbigt meget hyppigt at gjøre Forandring i saadanne Ting, og navnlig ikke, naar det skulde være en Grundlovsforandring. Steg Folketallet bestandig omtrent i lige Forhold over hele Landet, kunde man vel ordne Sagen ved i Grundloven at forhøje det Indvaanertal, der er sat for hver Valgkreds, men det er baade besværligt og i og for sig heller ikke anbefaleligt; igjennem Forandringer i Valgloven at høre paa Mangler, der opstaae ved ueensartede Forhold, lader sig imidlertid gjøre, men man har Erfaringen for sig, at det ikke stæer, naar der ikke lægges et Vaand paa Regjeringen til at foretage denne Art Forandringer, naar Forholdet kræver det. Jeg troer derfor, at vi maae være betænkte paa at afsatte Valgloven saaledes, at det rette Forholdstal nogenlunde opretholdes. Nu er det bekjendt, at efter Reglen skal der hertilands foretages Folketælling hvert femte Aar; der har fundet nogen Afvigelse Sted heri i den senere Tid paa Grund af særegne Forhold, men det er dog Reglen; naar det da maatte vise sig, at Folketallet i en enkelt stor Kreds, der indbefatter en stor Samling af Folkethingskredsene, var steget saameget, at der kunde være Grund til at indrette en ny Folkethingskreds,

burde det udtryffeligt være paalagt Regjeringen at tage Initiativet dertil ved at forelægge en Lov om dette Forhold, hvorved den Fortegnelse, som man har vedhæftet Valgloven, forandredes. Det er paa denne Tanke, jeg mener, at man skulde bygge, naar man vil tænke paa at indrette Valgloven saaledes, at man kunde forebygge det skrigende Misforhold, der nu er tilstede i denne Henseende. Jeg troer, at det kunde gjøres omtrent paa den Maade, at man til § 22 i Valgloven, som lyder saaledes: „Til Folkethinget vælges et Medlem i hver af de Valgkredse, som ere opførte i den nærværende Lov vedføjede Fortegnelse“, føjede en Sætning omtrent saalydende: „Hvergang en Folketælling har udviist, at Befolkningen i Staden Kjøbenhavn eller noget Amt afviger med et Folketal af mere end 16,000 Mennesker fra det Antal, der er 16,000 Gange de deri værende Folkethingskredse, skal vedkommende Minister forelægge Rigsdagen et Forslag til Lov om Forandring i Fortegnelsen. Jeg veed ikke, om det er lykkedes mig at gjøre min Tanke tydelig, jeg vil ellers kunne det ved at anføre et Exempel. Saasnart et Amt tæller 5 Kredse, er jo altsaa det normale, i Grundloven forudsatte Indbyggertal 80,000. Hvis der nu stæer en saadan Forandring i Folketallet, at dette stiger over 96,000 til den ene Side eller falder under 64,000 til den anden Side — ja, dette Sidste vil rigtignok ikke let stæe, men det forekommer mig rigtigt at stille Reglen almindeligt, jeg skal imidlertid ikke have Noget imod kun at gaae til den ene Side — saa skal det være Regjeringens Pligt at forelægge et Lovforslag til Forandring i den Fortegnelse, der er vedhæftet Valgloven. Hvis man vil finde, at dette kunde give Anledning til hyppige Forandringer, hvert femte Aar, forsaavidt Folketællingen fremdeles skal afholdes hvert femte Aar, kunde man jo forandre det til hvert tiende Aar eller hvilkensomhelst anden Periode; men det forekommer mig retfærdigt imod Vælgerne, at de, naar der i en saadan stor Kreds er en saa decideret Stigning i Befolkningen, at den er tiltagen med et Antal